

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Az Averescu-párt, a Magyar Párt és a községi választások

Írta: **Grofsorean Kornél dr.**

Temesvár, október 18.

A küszöbön álló községi választások szele mind nagyobb hullámokat kezd verni a politikai élet — most még csöndesen morajló, — tengerén, de egy távoli dübörgés felbugó zenéje, vészjósó vihar közeledtét jelzi. Fel a feléltre hát!

„Alle Mann an Bord!”

Nehogy meglepetés érjen bennünket: az egyént úgy, mint a közeletet. Miért is, tegyük vizsgálat tárgyává a mai politikai helyzetet, mert

mindenkit érdekel

a holnapi nap. A liberális kormány ideges siettetését látva, az ember önkénytelenül felveti a kérdést: mire való ez a kapkodás, milyen célt követ a kormány a községi választások erőszakolásával?

Szerintem, két szempont lehet mérvadó: egy másodrangú, pusztán taktikai pártérdek, hogy a választások vezetése által saját embereinek helyét szerzőn a képviselőtestületben, miután indokolt a liberális párt ama aggodalma, hogy ellenzékben aligha fogna — egy eljövendő és más kormány által vezetett községi választáson egyetlen egy emberével is győztesen kikerülni. Így hitték sokan. Nézetem szerint azonban a liberális párt sokkal nagyobb célt tűzött ki magának: a jövő

kormányzás biztosítását

Mert ha a kormánynak sikerülne többséget kieroszakolni a városi választásokon, erre a népszerűsége hivatkozva fogna a király elé járulni. És ha ez a feltevés mind ezideig csak hipotézis volt, — való életet kapott Imbroane Avram dr. ur ama nyílt és őszinte vallomása alapján, melyet a Déli Hírlap munkatársa előtt tett és melyben szószerint ezt mondotta:

„Természetes dolognak tartom, ha a mi listánk kerülnék ki győztesen a mostani választásokon, hogy az országos választásokat is a liberális párt vezeti!”

Ez az, amit hangosan ki kell kiáltani, hogy messze földön elhallatszék! Mert kétségtelen, hogy a liberális párt a községi választások segítségével egy biztos politikai célt követ: a kormányzás meghosszabbítását. Így hát nem igaz, amit uton-utfélen hangoztatnak, hogy a községi választásokon a pártpolitika ki lesz küszöbölve. Ha pedig a községi választások mögött

pártpolitikai célok

lappangnak, akkor érihetetlen a Magyar Párt álláspontja: rosszul leplezett szimpátia a nemzeti párttal szemben, és — paktum velünk avereskánusokkal. Miért szimpátia azokkal szemben, ha paktum van velünk, — vagy (hogy Wilde-i hasonlattal éljek) miért paktálnak velünk, ha a nemzetiekkel szimpatizálnak?

A paktum életbe lép, ha mink kerülnék kormányra. Ugy, hát azzal a cél-

zattal kötteitett, hogy az avereskánusok kerüljenek uralomra. Ha tehát a magyarság állja a paktumot, akkor érdeke csak az lehet, hogy mi vegyük át a kormányt. Amde ennek a lehetősége a községi választások eredményeitől is függ. Kell ide még indoklás? Viszont, ha a Magyar Párt nem akarja, hogy mi kerüljünk kormányra, akkor motivált a fenti kérdés ismétlése: *mire való a paktum?*

Tegyük fel, hogy a kisebbségek nem akarnak döntő szerepet játszani és azt a listát támogatják, amely párttól feltételezik, hogy kormányra jut. Helyes. Amde a községi választások visszahatnak a kormánykérdésre. Tehát választaniok kell az iránt is, hogy melyik párt jusson kormányra. Igen ám, de itt van

a csucsai paktum

mely — igaz, — csak arra az estre szól, ha a román néppárt veszi át a kormányt. Ha azonban a magyarság megkötötte ezt a paktumot, úgy ezzel kifejezést adott azon politikai céljának is, hogy minket kíván a kormánynál látni. Ha állja a paktumot. Tegyük fel, hogy a Magyar Párt a csucsai paktum szószerinti szövegéhez ragaszkodik és csak a kormányra jutás tényével látja azt szankcionálva, miért is a községi választásoknál szabad kezdet biztosítva magának, olyan pártot támogat, amelyik még sem veszi át a kormányt, hanem mi, avereskánusok. Mi történik akkor?

A paktum életbe lép, a Magyar Párt

kooperál az Averescupárttal, mint kormánypárttal, bár más valakit segített a közigazgatási organumba, olyan valakit, aki ellen küzdenie kell, ha kormánynál vagyunk. Más szóval: megnehezítette a saját helyzetét. Nemcsak, hogy egy a választási küzdelemmel természetesen velejáró lelki elhídegéléssel terhelten lépne erre az új frigrre, hanem nehézségeket gördítene a saját politikai céljai elé. Ami se nem logikus, se nem céltudatos, — de még csak nem is korrekt. Szerény nézetem szerint, csak két eshetőség van:

ha állja a magyarság

a paktumot, melyet nem könnyű lelki viszonyok között ajánlott fel elsőnek egy román párt, — becsületes és őszinte szándékkal, — akkor még csak diszkusszió tárgyává sem lehet tenni ama kötelességét, hogy bennünket támogasson, tekintet nélkül a választások eredményére, — mert egyedül ez a korrekt, okos és céltudatos lépés, — vagy pedig: *felmondja a paktumot.*

Miért van hát ez a nagy fejtelenség?

Grofsorean Kornél dr. volt temesvári főpolgármester fejtegetéseinek készséggel adunk helyet azon elvből kiindulva, hogy ilyen nagyfontosságú kérdésben a közönség érdeke kívánja meg, hogy azt minden oldalról — az egyes pártok szempontjából is — megvilágítsuk. A cikk második részét holnapi számunkban közöljük, bár talán nem mindenben azonosítjuk magunkat annak gondolatmenetével. Mindenesetre érdeklődésre tarthatnak számot a fejtegetések, mert az Averescu párt hivatalos felfogását tolmácsolják, miután Grofsorean Kornél dr. köztudomás szerint a bánági averescánusok egyik vezére.

Holnap jár le a határidő

a választói felszólamlások beadására

Temesvár, október 19.

Napról-napra szaporodik azoknak a száma, akik a városháza tanácstermében érdeklődnek az iránt, vajjon a községi választói névjegyzékbe felvett nyertek-e. Október hó nyolcadikán tették a listát közszemlére és

holnap jár le

a törvényben megszabott határidő. Hozzávetőleges becslés szerint naponta átlag négyszáz választó szemlélt meg a névjegyzéket. A különböző nemzetségek, pártok, egyesületek külön megbízott útján vizsgálták át a listát. A svábok részéről például a megbízott közel háromezer választó iránt érdeklődött, ugyancsak megjelentek a Ma-

gyar Párt emberei is, akik a párttagok választói helyzetét

egyenként vizsgálták meg.

Az egyesületek részéről a háztulajdonosok egyesülete, a Kereskedők Egyesülete, az ipartestület és még mások ellenőrizték tagjaik választói jogosultságának elintézését. A zsidó hitközségek szintén megbízottat delegáltak.

A tizenötezer választó közül mintegy tízezer részéről történt a névjegyzékbe betekintés, ami az érdeklődés szokatlanul nagy fokának tekinthető. E hó huszadikáig kell beadni a járásbírószághoz azokat a felszólamlásokat, amelyekben a listából bármilyen okból kimaradtak

felvételüket kéri.

A felfolyamodásokat Agraru dr. vezető járásbíró fogja tárgyalás alá venni, aki nemrég a mezőgazdasági kamarai választásokat is dicséretes tárgyilagossággal vezette. A kérvényező félnek nem kel személyesen megjelenni ügye tárgyalásán. A járásbíró október hó 20. és 28. napjai között intézi el érdemben a felszólamlásokat, ezen időponton túl már nem kerülnek reklamálások tárgyalásra. Az elintézés mikéntjéről és a végérvényes határozatról a járásbíró haldéktalanul értesíti a városi tanácsot, amely azokat, akiknek választójogát a járásbíró elismerte,

utólagosan felveszi

a névjegyzékbe. A felebbezés alatt állók nem kerülnek csak az utolsó fórumon való elintézés után a listába. A rendelkezésre állott tíz nap alatt, beleértve a holnapi napot is, lesz legálább ezer olyan temesvári lakos, aki a listából kimaradva, felszólamlással fog élni, hogy választói jogát biztosítsa.

Lelkesedést szállított

a csendőrség Arad megyében Anghelescunak

Arad, október 19.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter vasárnap reggel Aradra érkezett és az egész napot a vidéki községekben töltötte, ahol iskolaszemlét tartott. Összesen tízenyolc községet látogatott meg. Ellenzék politikai körökben elkeseredéssel beszélnek az aradi prefektusnak erre az alkalomra kiadott bizalmas rendeletéről, melynek végrehajtásával a főtisztviselők útján a csendőrséget bizta meg

A rendelet előírja, hogy mindenütt szállítsanak a miniszternek lelkesedést. A nép tegeye közszemlére örömjét, hogy a miniszter leereszkedett hozzája. A csendőrség nemcsak az iskolás-gyermekeket, hanem azok szüleit is vonultassa ki, emeljenek diadalkapukat, a miniszternek szórjanak virágot és gyerekekkel üdvözlő versikéket is szavaltassanak.

A prefektusnak ezt a rendeletét a nemzeti pártnak ugyancsak tegnap tartott népgyűlésén Borosjenőn igen erős kritika tárgyává tették.

— **ROMÁN KÉPVISELŐ NYILATKOZATA BUDAPESTEN A KISEBBSÉGEKRŐL.** Filipescu bukaresti képviselő, aki jelenleg Budapesten tartózkodik, egy újságíró előtt kijelentette, hogy nem mondana igazat, ha azt állítaná, hogy nem tudja megérteni a romániai magyarság elkeseredését. A kisebbségekkel liberálisabban kellene bánni.

— **A KORMÁNY TÁVOZÁSÁT KÖVETELIK AZ ARADI NEMZETIEK.** Az arad megyei nemzeti párt tegnap délután Borosjenőn népgyűlést rendezett, amelyen a szónokok, Marseu Jusztin dr. volt prefektus és Grofsorean u képviselők, azt követelték, hogy a liberális kormány azonnal hagyja el helyét.

Tőzsdei árfolyamok

Temesvári magánforgalom október 19-én reggel:

(A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság belvárosi fiókjának árfolyamai.)

Dollár 209, angol font 1018, francia frank 950, svájci frank 4057, lira 849, szokol 624, dinár 375, magyar korona 337, osztrák silling 2965.

Nem tudja kivel tört be

Temesvár, október 19.

Szombaton délután a Horváth Boldizsár-utca 2. szám alatti péküzletet ismeretlen tettes álkulcsal felnyitotta és a pénzesfiók kiürítéséhez látott. Alig kezdett bele munkájába, midőn a kis inasgyerek arra ment és meglepetve látta, hogy az üzlet nyitva van. A gyerek tudakozódására a betörő kiszökött az utcára és hosszas hajszát követően sikerült a betörőt Gherban Cristea rendőr-mesternek elfogni. A harmadik kerületi rendőrkapitányságra kísérték, ahol bevalloita, hogy Pervam Avram kisenevi illetőségű, husz éves állás nélküli kereskedő. A kereszkérdések sulya alatt beismerte, hogy az összes hasonló betöréseket társával egyetemben ő követte el. Társa nevét nem tudja, fogalma sincs hol van. A rendőrség széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, hogy más bűn nem-e terheli lelkét a fiatal betörőnek.

Régi temesvári cég kiültelése

Temesvár, október 19.

A Dobos név nemcsak Temesvárott, hanem az egész Bánságban, sőt messze azon túl is fogalom: a szorgalom, kereskedői tisztesség fogalma. Nemesak kereskedői körökben becsültek nagyra a céget, hanem a vevők is sokra értékelték.

A cég több mint negyedszázaddal azelőtt létesült. Dobos Sámuel alapította, fiatalon, telve ambícióval, munkakedvvel. Rövid ideig a Kossuth Lajos-utcában állott, majd az üzlet, 1905-ben pedig már a mai helyére, a Hunyadi-ut 14. szám alá költözött. A városnak ez a része akkor még épülőfélben volt s Dobos Sámuel előre látta, hogy valamikor ez nagy kereskedelmi gócpont lesz. Példáját mások is utánozták s egyre-másra nyitlak ott az üzletek, ma már pedig egyik elegáns bolt a másik mellett van a Hunyadi-uton.

A fiatal látszerész cég hamar virágzásnak indult s Dobos Sámuel egyedül nem győzve a munkát, maga mellé vette agilis testvéröccsét, Dobos Aladárt is. A két tulajdonos aztán a volt monarchiában hamarosan ismertté tette a céget és nagyarányúvá virágoztatta fel azt. Nagy forduló volt a cég életében az 1921-iki év, amikor részvénytársasággá alakult át és optikai cikkek kivül közegészségügyi cikket, vattát és közszerket is bevezetett. Ugyanakkor nyerték el a hirneves Odol-készítmények kizárólagos romániai gyártásának jogát is és a Hunyadi-ut 46. szám alatt mintagyártelepet rendeztek be. Készítményeikkel nemcsak a temesvári, hanem más városokban tartott kiállításokon is kitüntéseket nyertek.

Példás munkásságuk nem kerülhetett el a legfelsőbb elismerést sem. A Dobos Sámuel részvénytársaság a romániai kereskedelem és ipar terén szerzett érdemeinek elismerésül most kapta meg az udvari szállítói címet. A kitüntetés a két Dobos fivér munkásságának szól és ez a jutalom, mely ezt a közismert céget érte, újabb kitüntetés a Bánság magas nivóju közgazdasági életének.

Kérje mindenütt a világhírű

borítottá pengét. Kapható mindenütt. Vezérképviselőt s nagy lelkületet: M. Margulius, Bucaresti, Str. Smardan No. 4.

A temesvári vízvezetéki kutak bedugulással fenyegetnek

Temesvár, október 18.

Hiába viccelődünk, hogy a vizivástól béka nő a hasunkban, azért mégis kénytelenek vagyunk elismerni, hogy a temesvári víz jó, sőt sokkal jobb, mint más városoké. Arad vízvezetékének vize ihatatlan, még azt is állítják róla, hogy bacillus van benne. A resciai víz zavaros, piszkos. Baj van Kolozsvár, Nagyszeben, Nagyvárad vízvezetékével is.

Vidrighin Sztán vízvezetéki igazgató, aki az 1912—1913. években a temesvári vízvezetékét megépítette, 1922-ben nagy tervet terjesztett a városi tanács elé, amelyben rámutatott arra, hogy elkövetkezett halaszthatatlanul a vízvezeték bővítésének ideje. Annak idején ugyanis, amikor a vízvezeték készült, Temesvár lakossága hatvanezer lélek volt. A vízvezeték úgy készült, hogy

tíz esztendő

természetes szaporulatának vízszükségletét fedezni tudja, vagyis, hogy körülbelül hetven-hetvenötezer ember részére kellő mennyiségű vizet szolgáltatson. Azonban a háború alatt és a háború után a város lakossága előre nem látott óriási módon szaporodott s Temesvár ma már a százezernyi lakosságu városok kategóriájába tartozik. Azonkívül az utóbbi esztendőben körülbelül nyolcvan új gyár létesült, amely szintén sok vizet fogyaszt. Vidrighin Sztán 1922-iki előterjesztésében javasolta, hogy a város új kúttelepeket létesítsen, amely munkálat akkor hét millió lei költséget igényelt volna. 1922-ben azonban a városi tanács a tervet elodázta, ma pedig annak a kivitele már harminc millió leibe kerülne. Felkerestük Vidrighin Sztán vízvezetéki igazgatót és kérdést intéztünk hozzá, hogy a vízszükséglet egyre növekedő problémáját a város

miképpen oldja meg.

— Miután az új kúttelepek létesítésére — volt a válasz — ma részint

nincs még pénz

részint pedig a dolog sietős, más megoldásról kellett gondoskodnunk. Az a veszedelem fenyeget ugyanis, hogy a fulságos mértékben igénybe vett kúttelepek bedugulnak, azért a meglévő telepeken új furásokat eszközlünk, hogy így a telepeket felfrissítsük és azok vízszolgáltató képességét fokozzuk. Ezek a munkálatok már meg is kezdődtek. Egyidejűleg új kutszűrőkészülékeket is kipróbálunk s ezektől a próbától függ, hogy áttérünk-e az új rendszerre, vagy pedig megmaradunk a régi mellett. Ezek a munkálatok

tíz millió leibe

kerülnek. Megjegyzem azonban, hogy ez a megoldás csak ideiglenes, mert ezzel nem biztosítjuk véglegesen a város folyton növekedő vízszükségletét és idővel elengedhetetlenné válik új kútak, új vastalanító telepek és új vezetékek építése.

Tudósítónk azután szóvá tette azt a többször hallott panaszt, hogy új házak építésénél tízezrekre menő vízvezetéki hozzájárulásokat szednek. A válasz ez volt:

— A városfejlesztési szabályrendelet értelmében a parcellázások utján támadó új utcákban az utcai vízvezetéki és csatornázási

költségek felét

a parcellázó fizeti. A parcellázó a legtöbb esetben a város, mely a telkeket azzal a kötelezettséggel adja el, hogy a telkek vásárlói fizetik ezeket a költségeket. Békében egy folyóméter vízvezetéki és csatornázási építés százhatvan korona volt, ma pedig ezer-nyolcszáz lei. A költségek felét a vízvezetéki és csatornázási vállalat fizeti, negyedét a jobb oldali, negyedét pedig a bal oldali telektulajdonos.

Mindennapi tragédiák háza

— Látogatás a betegpénztárban. —

Temesvár, október 19.

Fáradt, a napi robotban kimerült kérges kezű emberek járják naphosszat a munkásbiztosító pénztár temesvári palotáját. Ványadt arcukra ráütötte bélyegét a huszadi század sorvasztó betegsége: a tüdővész. Sokan vannak. Vegyesen. A gyermekek erőltelen léptekkel rojnak a hatalmas gránit lépcsőket, a felsz még sápadtabbra rajzolja amugy is halványszínű orcájukat. Riportot akartam írni a munkásbiztosítóról és önkéntelenül is a kis emberek nagy tragédiájáról kelene beszámolnom. A mindennapi tragédiák háza ez a büszkén kiülő palota. Kötéstében a munkában megrokkantak adnak egymásnak találkozózt.

Nézem az

orvosok listáját.

A fehér kartonlapon egymásutánjában szerepelnek: Corcan dr., Tirnea dr., Wellisz dr., Maior dr., Popoviciu dr., Popoviciu Mária dr., Lampel dr., Mamant dr., Káldi dr. Fáradságtalanok és ezért a fizetésért igazi nemes munkát végeznek. Karbolszag teszi sűrűvé a lépcsőház levegőjét. Nyomon követ, még az irodába is, ahol Sosdean Miklós igazgató igen lekötözött előzenyességgel áll a rendelkezésemre.

— Olyan hatalmasmértű a forgalmunk, hogy statisztikai adatok szolgáltatásához legalább is egy heti előmunkáltra lenne szükségem. De talán az most nem is fontos. — mondja Sosdean igazgató — ellenben újabb adminisztrációs intézkedések léptek

életbe, amik talán érdeklik. Itt van elsősorban a munkásbiztosító pénztárak bíróságáról szóló rendelkezés. Hasznos és nagyszerű intézkedés, mert még egyrészt tehermentesítettük a polgári bíróságok munkáját, addig ez

a mi bíróságunk

szakavatott kézzel hozza meg az ítélezéseit. A perre kerülő vitás kérdésekben két tanács dönt. Az első számú tanács a kenyéradó és a munkásbiztosító között felmerülő ügyeket intézi el. Tagjai a kenyéradók, valamint a pénztár egy-egy kiküldöttje és a közösen választott elnök. A második tanács a munkaadó és az alkalmazott közötti nézeteltéréseket intézi el. Tagjai a munkaadók és a munkások egy-egy képviselője, elnököt a pénztár delegál. A tanácsok által hozott ítéletek azonnal jogerősek, felebbezni ugyan lehet a központi vezérigazgatósághoz Bukarestben, de ez nem gátolja az ítélet végrehajtását. Az eddigi gyakorlat azt mutatja, hogy a felek rendszerint megnyugosznak az ítéletekben és nem halmozzák el felebbezésekkel a központot. Nagyszerűen bevált ez az intézmény.

Az idei

nyaralattási akciónk

is teljes sikerrel járt és azt a jövő nyáron még hathatósabban folytatjuk. Amióta az új szervezeti törvény életbe lépett, azóta a tagjárulékokat pontosan fizetik. Az 1925. évre tizenöt millió négyszázezer leire volt kontemplálva a tagdíj előirányzat, amelyből a mai

napig közel tizennégy millió leit be is fizettek. Ez egyszer tényleg a számok beszélnek. A táppézt kifizetés a tavalyihoz képest 11 százalékkal növekedett. Csendben dolgozunk a társadalom és a köz javára.

Tibor Ernő képkiallítása

Tibor Ernő impresszionista. Jean Paul Laurens tanítványa volt; azóta fejlődött, nőtt az idők változásaiban, bejárta már a széles világot Stockholmtól Firenzéig mély és megérdemelt sikereket aratva. De azért hiú maradt Franciaországhoz, az impresszionizmus őshazájához, hol nem pusztul el sohasem, ami valóban nagy és örökké él egy Manet, egy Monet, egy Sisley hagyománya.

Most is a Bretagne-ból tért vissza és magával hozta Franciaország lelkének egy ismeretlen darabját. Megismerteti velünk a breton lelkét; megismerteti ezt a töprengő, józanul aszketikus emberfaját, melynek minden lépése a gond kockáin kong és minden mozdulata görnyedt a keserves munkától.

Valóban ők azok! Ezek a kiismerhetetlen kora fehér főkötős breton asszonyok, világi apácái a virrasztó gondnak. Valóban ők azok! Ezek a kemény homloku zárkózott breton férfiak, elszánt vitorlakötözők, makacs gyermekei az óceánnak. S ezek az idők terhe alatt görnyedő horpadt telejű házak, meredek lépcsők, komor hídívek, a borongáson felve osonó napfényel; s ezek a tájképek, csak messzi hátterükben a meleg világosság gyengéd ígéréttel: mindez valóság akár a sötét indigó színű tenger fáradtan hordva nehéz bárkák tintafekete árnyékát.

Képek; melyek nemcsak a tudás, a kompozíció s az árnyalatok törvénye olvaszt harmonikus egésszé, hanem mindenképpőllett egy nagyon nehéz és ritkán elérhető közlési mód, szerencsés adomány inkább, mint tapasztalás gyümölcse, a született művész öntudatlan biztos megérzése.

Ő nem a tények valóságát adja, hanem a művészi valóságot, ami előbbinél végtelenül több, mert mindent elvet ami felesleges és kihozza a láthatatlant.

Ha szemügyre vesszük a gazdag kollektiót, nagyon nehéz a válogatás munkája, mert a művész egyformán szereti témáit, nincs közöttük mostoha gyermek. Csak, hogy megemlítsük a sok közül, nagy gyönyörűséget szerzett például A bucsu hatalmas kompozíciója. Az ebédlők a tenger finom hátterével, A tonhajók napsütési problémája, A Bretagne-i piac szinte szimbolikus erejű öreg asszonyával, A körhintá, fanyar örömeivel a népek, A mosás, ez az aszketikus köre a már narancsba mélyülő munkának, a monumentális Hajóépítők, a ritka finom Madelaine hangulat, a Ouai des grands augustins.

Tibor Ernő alkotó művész. Megvan benne minden, ami a divatból hiányzik: az őszinteség, az elmélyedő szeretet, a tudáson érett kifejezőképesség, izlés. A jelszavak börszénének indíán lármájától távol él. Az ő képei nem fognak egy szép napon a lomtárba vándorolni, hogy ujabbnak adjanak helyet, mert a közéletben, az intim megismerkedésben csak nyernek. Fínomodunk eleményben és magasodunk érzésben szemlélve a festményeket, s ezért ragaszkodunk hozzájuk s nem válunk meg tőlük, ha birjuk őket.

Flaneur.

Modern szövöszék

anyagok, minták, perzságyelők és egy fekete bársonyruha olcsón eladó. Megtekinthető 9-11 4-ig. Cím: Sütő Józsefváros, Begajobbsor 17/a, II. 4. 207

Megérkeztek az
őszi és téli
ujdonságok

Szolid árak!

„AU PRINTEMPS“

volt MISSIR női divatáruház

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca

Temesvár-Belváros,

V. Alexandri No. 3

(volt Hunyadi-utca)

Hírek

Fölényes győzelmet aratott

Temesvár válogatott csapata a bécsi válogatott fölött

Temesvár, október 19.

Hatalmas nézőközönség előtt aratott jól megérdemelt győzelmet Temesvár válogatott csapata a bécsi válogatottak fölött. Az elért 6:2 (3:1) eredmény híven tükrözi vissza a meccsen kialakult erőviszonyokat. Georgevici Lucian dr. főnagymester kezdőrugása után Temesvár veszi át a támadást és öldöklő iramot diktál. Csatáraink a jól működő halvesortól támogatva állandóan támadják a bécsi kaput. Végre a 7. percben Tänzer ideális beadásából Zemler fejese meghozza a vezető gólt. A játék további menetében Temesvár megtartja állandó fölényét. A további gólokat Zemler (2), Matek, Teszler és Wetzer rúgták. A bécsiek két gólját büntetőből esett. A temesvári csapat minden egyes tagja kiváló produkált, de külön ki kell emelnünk Voglt, aki a középfedezet helyén kimagaslott. Ivánesics budapesti bíró nemzetközi hírű mérőként vezette a mérkőzést. Spárta—Polytechnica 2:1 (2:0).

(1:0) RMS—Academia 4:0 (3:0) CFR—KMTE 3:1 (1:1). Nagyvárad. NAC—Bihorul 4:2 (1:0) Makkabi—Egyetértés 2:0 (1:0), Brassó. BMTE—Brasovia 1:1 (1:0). Vulkán. Victoria (Kolozsvár)—UCASP (Vulkán) 3:2 (0:1). Budapest. Vasas—MTK 2:0. FTC—III. ker. 7:2. NSC—UTE 0:0. BEAC—33 FC 1:1. Törekvés—ETC 1:0. KAC—VAC 2:0.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plața Sî. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4.

Telefonszámok:

Szerkesztőség: 2-52. Kiadóhivatal: 2-52. Nyomda: 10. Felelős szerkesztő lakása: 2-42.

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 2 lei, az önkormányzatban 3 lei, Magyarországon 2000 kor., Jugoszláviában 1 dinár, Csehszlovákiában fél ck., Ausztriában 20 garas.

Felelős szerkesztő:

Vuchetich Endre dr.

Kiss Mihály

hadirokkant, szegény, az este ott állott egy belvárosi ház falához támaszkodva. Cipőtlen lábának bronzszínű bőrén öld és lila foltokat csipett ki a hideg. Vékony nadrág, pettyes kék ing és nyári kis kabát fedte a testét. Feje edellen volt, mert a kalapját a jobb kezében tartotta. A kalap folyton renegett, mert az egész ember remegett a hűs októberi estén.

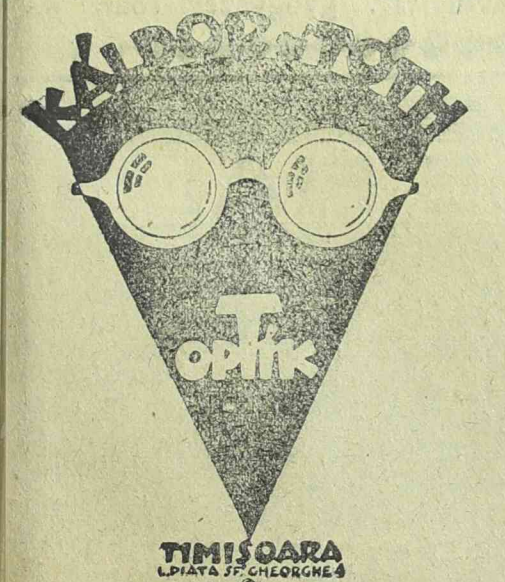
Az utca lámpájának fénye ráesett zegény Kiss Mihályra, de ő ezt nem látta, amint hogy nem látta a mellette meleg cipőbe, meleg ruhába öltözött emberek sem. Az ő szemének fénye ott maradt valahol az orosz hárcsón, ahol azt egy felrobbant gránát oltotta el örökre. Szemei ijesztő vaksággal nerednek az utcára, melyet nem látnak. Ez a két kilobbanó mécses, mely ohasem nyeri vissza többé világosságát, ijesztő látvány.

Kiss Mihály hadirokkant pedig ott áll a fal mellé támaszkodva. Könnytelen szemében hangnélküli zokogás. Szegény némán áll ott, ahová egy kis tü állította, aki odavezette és ott maradt, ameddig eljönne érte, hogy visszavezessék a lakására, valahol a városon kívül eső helyre, a Patria-pályán, ahol tördött agg anyjával együtt egy rozszant barakba húzódik meg.

Ott állott az esti csuf időben Kiss Mihály hadirokkant s remegő kalapjába néha-néha belehullott egy egyeies, vagy kétleies. Nagyon gyérenkullott a kalapba a pénzecske. Az emberek siettek haza a fűtött szobába, a hus vacsora mellé. És nem gondoltak arra, hogy mezítlábas, megpakult, öngyos Kiss Mihály hadirokkantnak üncsen meleg lakása, ninesen terített asztala.

A KISEBBSÉGEK KULTURÁJÁNAK ELGANC SOLASA ORSOVÁN. A „Lugoscher Zeitung” írja: Amint Orsováról jelentik, az Orsovai Férfidalegységekhez az ottani államrendőrségtől az az értesítés érkezett, hogy a jövőben minden kulturális fellépés, ugymint színi-előadás, szavalóestély stb. csak az állam nyelvén tartható meg, más nyelven tartandó előadásokhoz a közoktatásügyi miniszterium külön engedélye kérendő ki. Nem hisszük, hogy a kisebbségek kulturájának ilyen elgancsolása alantas közegek részéről egyeznék a kormány intencióival.

Győződjön meg mindenki a Royal szenzációs műsoráról.

Resica. RMTE—Aninai SC 7:2 (5:0).

Lugos. Vultur—LMTE 0:0. Zsombolya. Freidorf—ZsTK 4:3 (3:1).

Arad. AAC—Jul 8:1 (4:0) ATE—Hakoah 7:1 (2:0).

Petrozsény. UCASP—Gloria CFR (Arad) 6:0 (3:0).

Kolozsvár. KAC—Universitatea 1:1 (1:0) Haggibor—KKASE 3:1

Barabás Béla hetvenöt éves lesz december 12-én és ebből az alkalomból Arad város magyarsága nagy ünnepeket készül rendezni az agg politikus tiszteletére.

LINTIA LIVIUS BUCSUZTATA-SA. A Gyárvárosi Vigadó termében szombaton este tartották meg a Lintia Livius dr. távozásának alkalmából rendezett bankettet. A banketten közel százán vettek részt s Temesvár társadalmának minden rétege képviselve volt. A mindvégig jó hangulatban Lintia Livius Vlad Viktor, Murarescu Vichentie dr., Table Miklós dr., Orendi-Homenau Viktor, Kovács Ödön dr., Taran Konstantin, Teicu János dr., Jonescu Radu őrnagy, Lintia Dénes és Wiener Mór dr. köszöntötték fel. Az ünnepelt meghatottan köszönte meg a szeretetteljes ünneplést. Lintia Livius dr. ma este utazik végleg Bukarestbe.

Választásra készül a polgárság, s a sok jelölt közül nem tud választani. Azt azonban tudja, hogy Fa Mihály Telekház-téri, vagy a Mária melletti üzleteiben a husféle mellé káposztát, uborkát, vagy tormát választhat olcsón.

A Gyárvárosi Patria kabaré mai műsorán egy szenzációs egyfelvonásos bohózat kerül színre a legjobb szereposztásban. A műsort válogatott magán-számok egészítik ki. Előadás után bar tabarin reggelig. Kiváló ételek, első-rangu italok.

Az anya szíve. Budapestről jelentik: Néhány nap előtt öngyilkos lett Bartha György rendőrtanácsos. Ezt a csapást édesanyja nem tudta elviselni és tegnap felakasztotta magát.

Megnyit Dénes és Pollák női divatruház fiókjáza Belváros, Mercy-utca. Főútle Gyárváros, Andrassy-ut.

(1:0) RMS—Academia 4:0 (3:0) CFR—KMTE 3:1 (1:1).

Nagyvárad. NAC—Bihorul 4:2 (1:0) Makkabi—Egyetértés 2:0 (1:0), Brassó. BMTE—Brasovia 1:1 (1:0).

Vulkán. Victoria (Kolozsvár)—UCASP (Vulkán) 3:2 (0:1).

Budapest. Vasas—MTK 2:0. FTC—III. ker. 7:2. NSC—UTE 0:0.

BEAC—33 FC 1:1. Törekvés—ETC 1:0. KAC—VAC 2:0.

APPONYI A BÁNSÁGI TELEPESEK ÜGYÉRŐL. Apponyi Albert külföldi utjáról Budapestre érkezve, kijelentette az újságírók előtt, hogy a népszövetségi tanács a bánzági magyar telepesek ügyében befejezett tények állította őt. A tanács előtti eljárás revízióra szorul, mert a mostani rossz a telepesek ügyének kedvezőtlen elintézését is ez a körülmény okozta és nem a rosszakarát.

A Direcțiunea Laptariei Comunală (városi tejközpont) értesíti a nagyérdemű tejjogyasztó közönséget, hogy a városi tejközpontnál kapható minden mennyiségű és garantált minőségű tej, Rendelés eszközölhető telefonon is 11-39 sz.

Volt kolozsvári egyetemi tanár halála Budapesien. Réti Mór műegyetemi tanár, az akadémia tagja, tegnap Budapesten hatvankilenc éves korában meghalt.

A Lloyd Taverna az éliteközönség találkozóhelye.

Ujságírójubiläum Aradon. Lits Antal harmincéves újságírói jubileumát tegnap tartották meg Aradon. A Fehér Keresztben este nagy bankett volt, melyen számos felkőszöntő hangzott el.

A Royal műsora világláger.

Előtt liliomtörő. A törvényszék Constantinovici Konstantin volt lugosi vasuti vendéglőst aki egy fiatalkorú leányon erőszakot követett el, három évi fegyházra, hetvenezer lei kártérítésre és az összes perköltiségek viselésére ítélte.

A Royal bárban félegykor külön előadás

A felvágott nyelvű menyecske azért jár naponta Fa Mihály Telekház-téri, vagy a Mária melletti hentesüzleteibe, mert az egész városban ott vásárolhatja a legízletesebb és legváltozatosabb felvágottat.

Magyarország tiltakozása a cseh parlament határozata ellen, amelyben ez rosszalását fejezi ki, hogy Rákosit és kommunistárait fogva tartják, bekövelekezett. Magyarország prágai követe utján kikért magának minden illetéktelen beavatkozást belügyeibe.

FROREICH BUNTETÉSÉT FELEMELTEK. Győrből táviratozzák, hogy az ottani tábla a sponroni törvényszék ítéletét, mellyel Froreich Ernőt, aki megfojtotta apósát, Egyedi Arturt, négy évi börtönre ítélte, megváltoztatta és az apósgyilkos vót hét évi börtönre ítélte.

Ujabb leányszöktetés Lugoson. Lugosi tudósítónk jelenti: Feilinger Karola huszonegy éves lugosi leány csütörtök óta eltűnt és azóta nyoma veszett. A leány eltűnése előtt megismerkedett egy idegen magas termetű fiatalemberrel, aki ugyancsak eltűnt a városból. Valószínű, hogy a leányt ez a fiatalember szöktette meg. Az ügyben Parcea rendőrkormányos vezető a nyomozást.

Hol vásároljunk téli holmit? Csak a Whitehouseban, ahol az állandó detallostályban csakis kitűnő minőségű árut engros-árban árusítanak. Whitehouse, ezélett Délvidéki.

Gyilkosság vagy baleset. Misztikus esetről tett ma jelentést a dergosi csendőrség. Belatin községben lakásán holtan találták Bucu Todor negyvenhat éves vak hadirokkantat. A helyszínre azonnal kiszállt a járőrvos, aki megállapította, hogy a fején erős tárgytól eredő ütés nyomai láthatók. Tekintettel arra, hogy a külső jelekből lehetetlen volt megállapítani, hogy gyilkosság vagy pedig baleset foreg-e fenn, a temesvári ügyészség elrendelte a holttest felboncolását.

Farmodont fogkrém és szájjviz fölerakata Farmacon nagydrogeria Timisoara. Erzsébetváros, Batthyány-utca 5.

Lugoson elfogott betörő: Lugosról jelentik: Az utóbbi héten Lugoson több betörés történt: Az egyik kifosztott lakásban a betörő elvesztette igazolványát, amely Pintye Alexandru névre szólott. Tegnap a Karánsebesi-ut 64. számú házában elfogtak egy tettenért betörőt, akiről kiderült, hogy a keresett Pintye Alexandruval azonos. Hét betörést vallott be.

Színház

A színház heti műsora:

Hétfő: Dolly. Kedd: Dolly. Szerda: Dolly. Csütörtök: Dolly.

Zsák

Zsineg

Kötél

Havas Dezső Gyár és fiók Timisoara Lugoj.

2500

leiert vállaljuk szoba vagy konyha tapétázását.

Szécsi és Társa

Temesvár, Hunyadi-ut 16. Telefon 2-51.

Gyors-és gépirási tanfolyam

Bohn Mariska

Belváros és Gyárváros. Beiratkozás: Gyárváros, Uri-utca 11. sz. 157

Évőeszköz

valódi és alpakka ezüst

nagy választékban

Drachsler ékszerész résznel Str. V. Alexandri 3 (Hunyadi-u.)

MOZI

Belvárosi mozi: okt. 20. és 21. Gyárvárosi mozi: okt. 22. és 23. Mehalai mozi: okt. 24. és 25.

Remek mozimű! Szenzációs cselekmény!

Dekameroni éjszakák

Boccaccio híres meséi után

Nagy romantikus történelmi film hatásos humoros jelenetekkel és drámai cselekménnyel.

Főszerepben:

Werner Krauss és Bernhard Goetzke világhírű német művészek.

Nagy német gyártmány!

Linoleum

Haas
Lipót

Timisoara

Bul. Regele Ferdinand

Lerakatok:

CLUJ, Strada Universitatii No. 1
ORADEA-MARE, Bulev. Regele
Ferdinand 5.Mielőtt bevásárlásaiteszközli győ-
zödjön meg áruink olcsóságáról.

Linoleum:

67 cm széles mtr-ként	Lei 135.—
90 " " " "	170.—
100 " " " "	200.—
115 " " " "	230.—
135 " " " "	270.—
200 " " négyzet mt. "	215.—

Valódi átöntött Inlaid Linoleum
200 cm. széles minden színben.

Vaszkoszorvason asztal-terítő:

78 cm széles mtr-ként	Lei 100.—
100 " " " "	125.—
115 " " " "	145.—

Bőrvászon minden színben
és minőségben nagy választé-
kban.

Szőnyegek:

Futószőnyegek, mindkét oldalon használható	Lei 98.—
Velour futószőnyeg la	515.—
Ágyelők	125.—
Ebédülőszőnyeg 200/300	1600.—
Otomántakarók	1600.—
Felöltőszerű gummiköpenyek 950 Leitől.	

Tornacipők, hőcipők, sárci-
pők, betegápolási cikkek,
gyermekjátékok, sportcikkek
nagyban és kicsinyben.Modern
családi házmegvételre kerestetik.
Szíves ajánlatok „csa-
ládi ház” jellegére a
Mosse hirdetési iro-
dába, Mercy-utca 2
kéretnek.

2491

Belügyminiszter által is
engedélyezve.Soha nem létezett hasonló
alkalom!

Házhelyek

1—2 évi részletre. Építéshez in-
gyen téglaprést. A téglá hely-
színen előállítható minden költ-
ség nélkül.Bővebbet a helyszínen, a gyár-
városi strandtól 3 percnnyire. a
bődérodában. 199Házbérrel lefizetheti és
sajátja lesz.Vas- és
rézbutorgyárSaját gyártelepén működik. Er-
zsébetváros, Templom tér 2. sz.
Központi iroda: Hermes Bank
R.-T., Lloyd sor 5. Gyárt mindennemű vas-
és rézbutort, kórházi és szállodai berende-
zést. Központi telefon 518 és 316.
Gyári telefon: 18—31

Üzletmegnyitás

A nagyérdemű közönség
szíves tudomására hozom,
hogy — Ev. Batthyány-u.
2. szám alatt fűszer- és
élelmiszerüzletemet — (a
református palotában)
megnyitottam. ahol na-
ponta mindenféle fűszer
és felvágottak, tejtermé-
kek mindig a legfrissebb
állapotban kaphatók. Fi-
gyelmes és szolid kiszol-
gálást több évi gyakor-
latom garantálja.

Szíves pártfogást kér

Buchwald Imre

fűszer- és élelmiszer-
kereskedő

Kályhák

Tedeschi János Fiai-nál

Temesvár II., Fő-u. 17.

Figyelem!

164

Dívmellények, kabátok, szvetterek olcsó árakban

„CHIC”

költő-szövegtáruháza, Józsefváros, Bul. Berthelot 21

Timişiana
Banca de Credit și Economii S. A.
devizaosztálya.

Telefonszámok: 1836, 1857, 1838, 1835 és 1349.

Alaptőke és tartalék:

45 millió lei.

SKLEROLOGYRUP

A legfőbb egészségügyi tanács által (1583 szám alatt) engedélyezve. Valódi csakis akkor, ha a címkéken
Dr. MLADJOVSKY orvosprofesszor aláírása rajta van. A legjobb és a legújabb gyógyszer az
érelmeszesedés ellenA vérműködési zavarokból előállt álmatlanságot megszünteti. Rövid idő alatt megszüntet minden
vérfeleslegességet. A betegek gyorsan beálló változással gyógyulnak és visszaszerzik a munkaképessé-
güket. Érelmeszesedést, légzési nehézségeket, asztmát stb. hihetetlenül gyorsan elmulaszt.
Rengeteg köszönőlevél a betegektől és sok elismerőlevél az orvosoktól. Orvosok kérik próba-
küldeményt és használati utasi- Kapható minden
tást a romániai vezérképviselőtől: Dewys Wassermann, Bucuresti, Calea Mosilor 37. gyógyszerárban

PROCHASKA EDE FIAI

TIMISOARA
BONNAZ-UI

Ford

LINCOLN TOURING TRUCK FORDSON

Temesvári Szerb
Takarékpénztár R.T.

Timisoara

Foglalkozik deviza- és
valuta-üzletekkel és
a bankszakmába vágó
összes teendővelTemesvár-Belváros,
Str. Gheorghe LazarTelefon: 11-97, 14-97,
15-97, 23-12

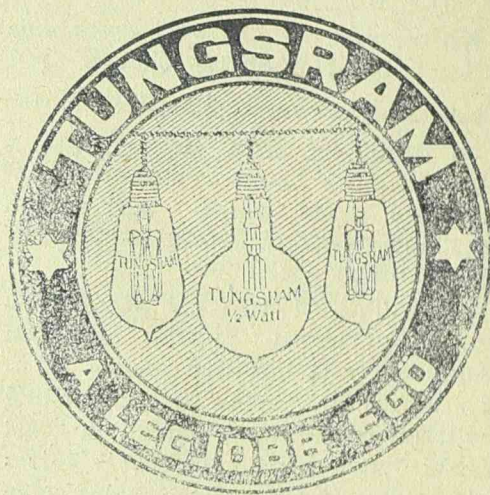
Mindennemű

tüzelőanyag

nagyban és kicsinyben

Schaar és Háromy cégnél

Telefon 9—64.

Apró hirdetések

Egy szó ára 2 lei. Vastag betű
5 lei. Legtöbb apróhirdetés ára 25 lei.
Alláskeresőknél 25 százalék engedmér
Dij előre fizetendő.Szakácsné, szobalány vidékre kerestetik
fizetéssel, gyermektelen házaspárhoz. Cim
kiadóban.Belvárosban különbejáratu, csinosan bu-
rozott szoba kiadó. Ajánlatokat „Kellem
otthon” jellegre kiadóhivatalba kérek.

Pénzkölcsönt

zálogfedezetre havi egy és fél százalék
kamat és jutalék mellett állandóan folyó
situnk. Express zálogbankház, Belváros,
Hunyadi-utca 8.

Frisch Lajos

ujjonnan megnyitott cipőmü-
helyében Dózsa-u. 51 ki-
tűnő anyagból legelegánsabb
női, férfi és gyermekcipők
készülnek olcsó árbanSzállítók: la palack, érett fajborokat.
Asztali, Rizling mocrai-apatelek, Ménesi
gyöngy-vörös, Ménesi Cabarinel 1917-es
Lakodalmos pankotai, Furmint enyedi
1920-as, Imperial pezsgő, Bokréta enyedi
1921-es, gróf Keglevich-cognac. Dr.
Csasznek mintapincegazdaság. Tel. 41

Legjobb minőségű, ujtermesztű

savanyított káposzta

finomra vágva és egész fejekben ven-
dégelők és kiskereskedők részére
25 kilogrammtól fejlebb házhoz
szállítva állandóan kaphatóLőwinger Testvérek Ecetszeszgyár R.-T.
Timisoara, Gyárudvar-utca 3. szám
Telefon 182.

Az ujonnan átalakított

Café
Restaurant „Elite”168 Józsefváros, Kütt-ter, az elegáns
közönség kedvenc találkozóhelye

„STOCK”

a világ legjobb könnyű motor-
kerékpárja, a legolcsóbb jármű.
Azonnal szállítható raktárról.

KATZKY

Timisoara, Str. Mercy 10.